

Közigazgatási vezérkar - minisztertanács helyett?

Magyary Zoltán professzor javaslata

Magyary Zoltán egyetemi tanár Közigazgatási vezérkar címen igen érdekes és politikai szempontból is figyelemreméltó tanulmányt tett közzé. Magyary Zoltán tanulmánya a modern állami közigazgatás egyik napirendben lévő legfontosabb kérdésével foglalkozik.

Tanulmányának első része a közigazgatási vezérkar problémájával foglalkozik. Ebben a fejezetben Magyary Zoltán összefoglalta azokat az elméleti és gyakorlati kísérleteket, amelyek a közigazgatás olcsóbbá és eredményesebbé tétele érdekében történtek a világ minden részén. Adatainak egy részét a professzor előadásából és különböző helyeken megjelent tanulmányaiból ismerjük, most kiadott munkájában azonban feldolgozta a legújabb lengyel, román és német adatokat is.

A tanulmány legtanulságosabb része Roosevelt elnök javaslatának ismertetése a közigazgatási vezérkarról. Ez a javaslat azért igen figyelemreméltó, mert az Északamerikai Egyesült Államok elnöke nemcsak államfő, hanem kormányfő is, a kormány tagjai neki vannak alárendelve és neki felelősek, nem pedig a kongresszusnak. Az államokban tehát 1787 óta olyan közjogi elv érvényes, amely szemben az európai demokráciákkal a fasizmus berendezkedéséhez hasonlít. Miután azonban az Északamerikai Egye-

rint. Funkcionális működésre, amelyet valamely szerv azért végez, hogy egy kitűzött feladatot megvalósítson (A kórház feladata a gyógyítás). A másik az institutionális tevékenység, amelynek feladata, hogy magának a szervnek a működését és fennállását tegye lehetővé. Az institutionális tevékenységnek kell biztosítania, hogy elvégezzék a számadásokat, nyilvántartsák az iratokat, gondoskodják az alkalmazottak fizetéséről stb.

A közigazgatásban az első feladat a speciális, a második a generális. A generális feladatokat tehát össze kell fogni, ezt a munkát a lehető legolcsóbban kell elvégezteni, mert különben a bürokrácia öncéllá válik és a tulajdonképpeni funkcionális feladatokat a közigazgatás nem tudja elvégezni, ahogy azt a nemzet s a társadalom joggal megkívánja.

Ezek a problémák eddig is ismertek voltak, megoldásuk azonban ma már halaszthatatlan. Magyary Zoltán kifejti azt, hogy míg a francia forradalom jogállama a törvényhozást előtérbe téve, a közigazgatást másodrendűnek tekintette, addig a viszonyok fejlődése következtében egyre inkább előtérbe lépett a végrehajtó hatalom túlsúlya és a XX. században a jogállamokból cselekvő államok alakultak. Az állam feladatai meg-

MANUS BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 10

KÜLÖNLEGES SZŐNYEG ÉS JUMPER
FONALAK, SZŐNYEGEK, FÜGGÖNYÖK

Kézimunkák legismertebb első szaküzlete. Kérjen díjtalan tájékoztatót s mintákat.

sült Államok kormányzási módszere ötletszerűen alakul ki, az elnök vezetése alól kivont igazságszolgáltatás és törvényhozás mellett voltak olyan hivatalok, amelyek nem tartoztak a minisztériumok alá, teljesen függetlenül működtek, szinte a levegőben lógtak. Ezeket a szerveket a Roosevelt-féle javaslat most szintén az elnök hatásköre alá rendeli s ugyanakkor az elnök kormányfői munkájának eredményesebbé tétele érdekében közigazgatási vezérkart szervez az elnök mellé. Ez a vezérkar az elnöki kabinetirodából, közszolgálati hivatalból, a költségvetési hivatalból, a nemzeti tervező hivatalból és az újjászervezett minisztériumok vezetőiből állna.

„Az igazgatás eszköz, nem cél — mondja a Roosevelt-féle javaslat megokolása — szerszám a nemzet kezében és érdekeinek szolgálatára. Az, hogy a kormány feje fel-

háboruban és azután is olyan feladatokat, amelyeket azelőtt nem vállalt. Ennek következtében a közigazgatás egyszerű megszervezése mindinkább elkerülhetelenné válik.

Természetes, hogy ilyen körülmények között szerinte a kormány feladatairól való elképzelésünknek is meg kell változnia. A parlamentnek felelős kormányzat több országban megszűnt Európában és a miniszterek feladata a politika sikjéről lecsuszott a közigazgatás sikjára.

Az alkotmányjogi kérdéseket azonban nem szabad összezavarni a kifejezett közigazgatási problémákkal. A parlamentnek felelős kormányzás elvét akkor is fenn lehet tartani, ha a minisztérium tanács jellege megszűnik és a miniszterelnök nem lesz többé primus inter pares minisztertársai közt. Ha a közigazgatás szervezése szempontjából szükség van arra, hogy a miniszterelnöknek rendelkezessen alá az összes többi szerv, akkor ezt a közigazgatás gyorsítása, eredményessége érdekében biztosítani lehet. Ha a miniszterelnököt főnöknek tekintjük és a minisztertanács elnöke helyett a kormány feje lesz belőle, akkor a miniszterelnök parlamenttel felelőségének fentartásával, meg lehet őrizni a parlamentáris elvét — véli Magyary professzor.

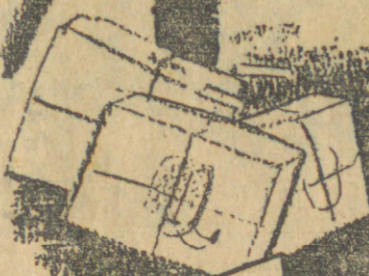
Magyary Zoltán hivatkozik arra, hogy Magyarországon 1870 óta megtízszereződtek a közigazgatási feladatok. Szerinte a kormány reformját az említett értelemben kellene végrehajtani, a kormányfő mellé pedig közigazgatási vezérkart kellene állítani, amely a miniszterelnök kizárólagos rendelkezésére áll. A vezérkar feladata, hogy az institutionális közigazgatás problémáit megfigyelje és vezesse a minden minisztériumra és közhatalomra egyaránt kiterjedő közigazgatási munkát, míg a funkcionális munkák megmaradnak továbbra is a minisztériumok és az autonómiák hatáskörében. A professzor javaslata szerint a vezérkar szervezési osztályt, személyzetpolitikai osztályt, gazdasági tervezési osztályt, kodifikációs osztályt és eredményességvizsgáló osztályt szervezne, hogy ezeket a feladatokat irányíthassa. Szükség volna egy közigazgatási vezérkari iskolára is, a legkiválóbb és legmunkabíróbb közszolgálati alkalmazottak számára.

Magyary Zoltán rendkívül figyelemreméltó javaslataival kapcsolatban még csak azt kell megjegyezni, hogy a közigazgatás ilyen módon való átszervezésének egyik leglényesebb feladata a közigazgatási rendeletek (miniszteri- és szabálynrendeletek) rettentően tömegének a radikális rendezése volna. Az anyagi közigazgatási jog ma annyira terhes és kusza, hogy ennek egyszerűbbé és világosabbá tétele nélkül nem is lehet eredményes munkát várni.

Z. E.

Ajándék-tipppek!

tessek figyelmesen átböngészni, mert mindegyik többet mutat, mint amennyibe kerül. És ilyenkor ez fontos szempont!...

- Sveici kötésű női nadrág ... 1.18
- Bélelt női nadrág, kitűnő téli viselet ... 2.90
- Sveici kötésű, nadrág kombiné, szár nélküli ... 1.65
- Elegáns más lavabó kombiné, mintás ... 3.90
- Műs. sarmóz kombiné linom ... 3.98
- rimzéssel ... 3.98
- Fionell pizsama, jól mosható csíkos ... 9.80, 6.50
- Bárdás női harisnya ... 1.58, 1.18, -88
- 3 pár Bridge harisnya csinos díszdobozban ... 5.85

- Törökös vagy virágmintás divatnyakkendő ... 1.80
- Tiszta selyem nyakkendő ... 3.50
- Nadrágtartó, zoknitartó készlet dobozban ... 2.85
- Nadrágtartó, más. szalagból v. gumiból ... 4.50
- 6 db férfi batizst zsebkendő, dis. dobozban ... 4.50
- Törökös zsebkendő, nehéz műs. krepdesinből ... 4.90
- Féltároló, meleg kötött anyagból ... 7.50
- Pugliling, ávarrott v. két külön gallérral ... 7.90

- Pomponos házicipő, tróttói sarok, bőrtalp ... 2.48
- Ugyanez, de a felsőrész is bőrből ... 4.90
- Törökös házicipő, bőrtalp, 42 sz.-ig ... 2.98
- Hímzett bársonypapucs, piros v. fekete ... 3.20
- Bundacipő, puha bőrből barna, piros v. fekete ... 9.50
- Estélyicipő, ezereféle divatfazonban ... 13.80, 10.80
- Lakkozott, golléros, gumihócipő 25-37 sz. ... 4.90

- Csinos kölniszóró, rojtos ábdáva ... 1.70
- Ajándék manikűrkészlet kazettában, 100 db ... 4.80
- Négyrészes toalettkészlet, mutatós forma ... 7.50
- Zsebmanikűrkészlet, ollóval bőrtokban ... 2.98
- Hátrészes márvány íróasztalkészlet ... 18.80
- Művészi, márkás kerámia-figurák 8-50, 5-50 ... 3.50
- Alabástrom hamutál és hamutál garnitúra ... 5.80, 2.80, 1.50
- Gyerek íróasztalkészlet, alabástromból ... 5.80

- Pontos női és férfi karóra ... 1.80, 15.80, 8.80, 4.80
- Stylébrószóra, világító számlappal ... 10.50, 6.50
- Férfi és fiú zseborá, sok fazon ... 15.80, 6.80, 3.-
- Divat-strasz, antikszertű brósz 5-50, 2.90, 1.20
- Modern asztali cigarettadoboz ... 5.80, 3.80, 1.98
- Ézüst férfi és női ceruza ... 6.80, 4.80, 3.80, 2.80, 2.20
- Ézüst pudergarnitúra, 3 részes ... 16.80, 13.50, 11.80

- Műszemélyes porcellán étkezés ... 44-30.-
- Műszemélyes porcellán teadészlet ... 13.50, 12.50, 11.50
- Üveg kávéöző 4 szem ... 7.50, 6 szem ... 9.-
- Karácsonyi ajándéknak különösen alkalmas rendkívül olcsó alapcsa evéseszközeinké külön arappal szolgálunk
- Hétféltől, karácsonyig este 7 óráig nyitva

Magyar Divatcsarnok

Kraus
Budapest legszebb játékárúboltja
IV., Kossuth Lajos-utca 13
Csodaautó hangosan szóló rádióval... P 10.80
Schuco távirányító autó ... P 4.80
Szikrázó tankok P 9.50, 6.50, 4.- 1.80
Ujjfajta virágkészlet ... P 2.20
Tökéletes élethű baba P 45.-, 37.-, 32.50, 22.-
Arjegyzéket ingyen küldünk.

télen ura legyen a közigazgatási apparátusnak, ma a demokráciának lényeges követelménye.

Magyary Zoltán a Roosevelt-javaslatot nagy jelentőségűnek tartja és tanulmányában rámutat arra, hogy a modern állam megszaporodott közigazgatási és gazdasági feladatai szükségessé teszik a kormányfő hatáskörének kiszélesítését és akaratának feltétlen biztosítását. Henry Fayol, az üzemi és közigazgatási organizációk uttörő teoretikusa és az Északamerikai Egyesült Államokban végzett Hoover-féle kísérletek egyaránt azt bizonygatják, hogy az igazgatás eredményessége igen nagy mértékben függ a vezető egyéni képességétől és attól, hogy a vezető hogyan tudja végrehajtani akaratát és ellenőriztetni a kiadott munkát elvégzését.

Ma a közigazgatás munkája két részre bontható Magyary professzor széleskörűen, vállalnia kellett a világ-